

הרבני תורה



יו"ל ע"י ביהמ"ד וכולל אברכים דרכי תורה - וכולל שערים המצויינים - רחובות



דבר המצרפת

כשמנסים לזעזע את עולם התורה

הקב"ה מזעזע את העולם

אפקט הדומינו המתרחש לנגד עינינו בארעות ערב מעורר תהיות וסקולציות רבות לגבי היום שאחרי ומה שעתידי להיות באם יתפסו מושכות השלטון בארעות אלו ע"י גורמים קיצוניים. איש לא חזה את המהפכות הללו, גם מבין שירותי הביון הנודעים בעולם. ברם, בספר "סימני רעשים ורעמים" לאר"י ז"ל עפה וכתב את כל אשר קרה ועתיד לקרות בימים אלו, וכדלהלן.

כזכור אירע בחודש טבת האחרון ליקוי חמה. וכתב על כך האר"י ז"ל (שם, עמ' ז) "אם תלקה החמה בחודש טבת מלך מצרים ימות, ויהיו בלבולים גדולים במצרים, ואיש ברעהו ילחמו".

לנו, מאמינים בני מאמינים, אין ספק כי לא ינום ולא ישן שומר ישראל, ותקותנו שנזכה להיגאל בחסד ורחמים ולא בדין ח"ו. אך עלינו להתבונן ולהבין מה מבקש בורא עולם ללמדנו בכל מה שקורה סביבנו.

הגרא"ל שטיינמן שליט"א קישר בין המהפכות לבין רדיפת לומדי התורה, ובפרט מכת הביקורות המתרחשת לאחרונה בכוללים. הרב אמר כי לאחרונה יש נסיון חזק לקעקע ולזעזע את עולם התורה על ידי כל מיני נסיונות של רדיפת הכוללים והאברכים. וכידוע "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי", ואין ברית אלא תורה. ולכן כשמנסים לזעזע את עולם התורה הקב"ה מזעזע את העולם. ואם לא ילמדו את הלקח הנכון זה ימשיך ויתקרב אלינו.

הגר"ח קנייבסקי שליט"א אמר, "בזמן האחרון קורים הרבה דברים שלא כדרך הטבע. יש שאמרו שזה סימן לגוג ומגוג, אך אנחנו לא יכולים לדעת. אמנם ודאי שכל המהומה שעושה הקב"ה מעידה שהמשיח מתקרב, וצריך להתכונן לכך ולהתחזק".

כל מי שיראת ה' פועמת בליבו, שומע לדברי גדולי ישראל ומבין שהקב"ה הפך לעורר אותנו למען נתחזק בתורה ובמצוות. ועל כן הבה ונקבל על עצמנו כל אחד באשר הוא להתחזק בעמל התורה, ולהוסיף ולסייע לשגשוגו של עולם התורה שלאחרונה מבקשים להרע לו. ב"ה יש גידול מבורך של אברכים בכל הארץ, וראשי המוסדות מוסרים נפש כדי שלא להשיב פני אף אברך ריקם, ולהחזיקו בכבוד הראוי לבן עלייה. אך דא עקא שאין הקומוץ משיביע את הארי. ועל כן אם כל אחד ואחד מן הקוראים יתן אל לבו את דברי גדולי הדור שליט"א, ויסייע ויוסיף לתמוך בעמלי התורה, ובפרט במצוות זכר למחצית השקל הנוהגת בחודש אדר הבעל"ט, אין ספק שהדבר יביא להרמת קרן התורה, ויזכה את התורם ואת בני ביתו להיגאל בחסד ורחמים יחד עם כלל ישראל.

שבת שלום !

מצורות הפרשה

הרה"ג רונן גולן שליט"א
ראש כולל "שערים המצויינים"
ומח"ס "רינונה של תורה"

שמחת ירח אדר וימי הפורים - שמחת התרת הספיקות

'זכה' המן בן המדתא ומבני בניו למדו תורה בבני ברק (סנהדרין צו), ובעין יעקב נתפרש שהכוונה לרב שמואל בר שילת. וראה זה פלא, שבנו של רב שמואל הוא שאמר (תענית כט.) 'משנכנס אדר מרבין בשמחה'. וזאת כדרכו של אדר שכל עניניו בסימן 'ונהפוך הוא'.

והנה דרשו (יומא כט.), 'למה נמשלה אסתר לשחר, לומר לך, מה שחר סוף כל הלילה, אף אסתר סוף כל הניסום'. והקשה ביערות דבש (ח"ב דר' ב), שהמשל אינו דומה לממשל, כי סוף הניסום דומה יותר לשקיעת החמה, והיה לו להמשיל זאת יותר לכוכבים הנראים בתחילת החשיכה. ותיירץ, כי תכלית הניסום שעשה ה' בדורות הקדמונים, היתה לסלק מליבם ספיקות באמונה. כי כשהיו ישראל במדבר נסתפקו שמה איך השגחת ה' מצויה בתחוננים לרוב גדולת רוממותו, וכאומרם "היש ה' בקרבנו אם אין", וכפי שדרשו (ילקוט שמות רסא), 'היש ה' בקרבנו, אם מסיחין אנו בלבבנו והוא יודע מה אנו מסיחין, נעבדנו, ואם לאו, נמרוד בו'.

ולכך נעשו להם ניסום כדי שידעו שה' משגיח עליהם בהשגחה פרטית. אך ידעיה זו לא התמידה, וכשחלף הנס חזרו לספק זה, והאמינו שנמסרה ההשגחה לשרים העליונים. וכשרצה הקב"ה להחזירם למוטב עשה להם מופתים. וספיקות אלו התמידו כל ימי בית ראשון וגלות בבל, ולכך לא היתה התורה תקועה בלבב כלל ישראל, והיה זה מצב של חושך ואפילה. אך בימי מרדכי, כשראו ישראל את חסדי ההשגחה מבעד לחשכת הסתר הפנים, נתקעה בקרב ליבם אמונה מוחלטת, עד שהאמינו בתכלית שהש"ת משגיח בפרטיות ואין דבר נעדר מיריעתו, ולא אינה העבודה כי אם לו לבדו. וחזרו וקיבלו את התורה, בלב שלם.

וכשהתחזק תקוף האמונה אזי 'ליהודים היתה אורה' כי סרה חשכת השכל ואורו עיניהם בהם, באשר נקבעה האמונה בלבבות, ואין הם זקוקים לניסום כדי לחזקה. ולכך המשילו חז"ל את אסתר שהיא סוף כל הניסום, לסוף הלילה ולעלות השחר, כי באותו הדור נסתיימה חשכת ה'לילה' הטעונה בספיקות וחקירות, ועלה והאיר שחר האמונה ונתאזרח בלבבות.

והנה, הטלת ספיקות באמונה היא משורש עמלק, שמהותו היא 'אשר קרך בדרך' ודרכו לקרר את האמונה ע"י הטלת דופי וספק בכל דבר שבקדושה. (וידוע ש'עמלק' בגי' ספק, כי היא מהות ענינו). וכנגד זה נאמר במלחמת עמלק (שמות יז), "כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו', ויהי ידיו אמונה עד בא השמש". ודרשו במכילתא (פר' בשלח), 'גדול כח האמונה שבזכותה ניצחו את עמלק'. והיינו כי בחינת 'ויהי ידיו אמונה' היא שעמדה לישראל לנצח את עמלק.

ולחנ"ל יתפרש, שההכרח לנצח את עמלק דוקא בכח האמונה, הוא משום שעמלק בא על ישראל מחמת התרופפות האמונה התמימה, וכאומרם 'היש ה' בקרבנו אם אין'. ועפ"ז נראה לבאר מה ששינונו (קדושין פב.) 'הכשר שבטבחים שותפו של עמלק', ופירש רש"י, ש'ספיקו טריפות באות לידו, וחס על ממונו ומאכילין'. והקשה המאירי (שם, פ), שלבאורה אין שום קשר בין טבח המאכיל טריפות לבין עמלק. ברם, לחנ"ל הרי זה נפלא, כיון שאותו טבח מתיר לעצמו להאכיל טריפות, למרות האיסור הכרוך בדבר, וזאת מפני שישנו צד ספק בכך, והרי הוא שותפו של עמלק, שדרכו להכשיל באיסורים ע"י יצירת ספיקות ותהיות.

ואף 'בן בנו של קרהו', הלא הוא המן הרשע, אחז בדרכי אבותיו, והטיל ספק בלב האומות ביחס לניסום שאירעו לישראל. וכדבריו באגרות ששלח לכל העמים (אסתר פרשה ז), 'בצאתם ממצרים, היה עמדה משה, ובכשפוי נטל מקל והיכה את הים ונכנסו בתוך הים ואינו יודע כיצד עברו. וכשבא עליהם עמלק אבי אבא למלחמה, נטל משה מקל בידו, ואינו יודע מה עשה בו, וכיון שבא עליהם אינו יודע מה לחש עליהם, ורפו ידיהם ונפלו לפניהם'.

[ויש להטעים כי כידוע בלשון חז"ל נקרא 'ספק' בלשון 'תולין' (פסחים פ"א מ"ד) ולכך יאה להמן עונש תליותו כנגד הנהגתו 'לתלות' ולעורר ספק בכל דבר שבקדושה]. ומעתה יתבאר אמרם 'משנכנס אדר מרבין בשמחה', כי ידוע שאין שמחה כהתרת הספיקות, ולכך חודש אדר שהינו מועד של חיזוק האמונה והתרת הספיקות, הוא חודש של אורה ושמחה, כי משנסתלקו הספיקות אור חדש מאיר את עבודת ה', וליהודים היתה אורה.

קורא יקר, הנך מוזמן להשתתף בשיעורים מרתקים בגמרא, הלכה, מוסר, ופרשת השבוע הנמסרים ע"י הרה"ג רונן גולן שליט"א מידי יום בשעה 10:30 ובשעה 15:30 ככולל "שערים המצויינים" רח' הרואה 17 רחובות

העלון מוקדש לעיצוי נשמת: המנוח אלי בן ג'וליה ז"ל * משה בן רחל ז"ל * עוואד בן יהוא חבורה ז"ל * עמנואל בן זכריה ז"ל * זכריה בן רחל ז"ל * אליהו ציון בן רג'ניה ז"ל * יהושע בן לאה ז"ל * חיים בן שלמה ז"ל * מכלוף בן יצחק ז"ל * דוד בן רחל ז"ל * יעקב בן זוהרה ז"ל * נפתלי בן נחום ז"ל * אברהם בן נדרה ז"ל * ישראל עיזט בן מאוס ז"ל * ת.נ.צ.ב.ה.

אין מזל לישראל

המשנה במסכת שקלים (ב) אומרת "באחד באדר משמיעין על השקלים". ובמסכת מגילה (ג, ב) דרשו על כך "אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתידי המן לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהן לשקליו". וכתב התיקון יששכר (הביאו הכה"ח סי' תרפ"ה אות ה') שזוהו אחד הטעמים שקוראים את פרשת שקלים בסמוך לחדש אדר.

והיינו שציוה הקב"ה לתת שקלים ולהקדים שקלי ישראל לשקלי המן הרשע, שהרי המן הפיל פור הוא הגורל לדעת מתי יחלש מזלם של ישראל, וניתן להכות בהם. ודווקא באותו חודש נחל מפלה צורבת, ולעם ישראל התחולל הנס של פורים.

ומכח זה אומרת הגמ' (תענית כט:) שהרוצה לעשות דין עם הנכרי, ישתדל לקיימו בחודש אדר שבו בריא מזליהו של עם ישראל.

ובחידושי הריטב"א (שם) הקשה, שהרי הגמ' אומרת (שבת קנו.) שאין מזל לישראל, ואם כן מה העניין שדווקא בחודש אדר יש תקומה לעם ישראל, ומאי שנא מחודש אחר? ותיירץ שם שבחודשים אלה יש מזל לישראל.

ונראה לענ"ד להסביר עוד פשוט. שבאמת אין נפקא מינה באיזה חודש היה נופל הפור, והנס שהתרחש היה נעשה בכל חודש, אלא מאי?! שהרי המן חשב לאבד את היהודים ח"ו באדר מכיון שראה שמת בו משה רבינו ע"ה, ולא ידע שזה החודש שגם נולד בו (ולא תיקשי לך א"כ מהו הפור אם היתה לו סיבה דווקא באדר, כיון שבאמת חיפש איזה חודש שיפול אם היה בו בעבר איזה מפלה של עם ישראל ח"ו, והוא החודש המיועד לכך) ומזה שנולד משה בחודש אדר הוא מפלה לגויים, ולא בגלל תקומה לישראל, אלא הוא בהכרח הפועל היוצא מן מפלת הגויים. ובכך מיושבת הסתירה מהענין שאין מזל לישראל.

ובאמת צריך להבין מהי הסיבה שאין מזל לישראל?

ונראה לכאור בזה ע"פ מה שהסבירו חז"ל אצל אברהם אבינו ע"ה על הפסוק "ויוצא אותו החוצה" (בראשית טו, ה) שאמר לו הקב"ה צא מאיצטגנינות שלך וספור הכוכבים מלמעלה, כענין מה שנאמר "הבט-נא" ומפרש רש"י שם, שכל הבטה, מלמעלה למטה הדבר אמור, להראות לו שישראל עמו מעל המזל.

ובשורש הענין נראה לפרש, שהוא בשביל אשר לא תבוצע בעם ישראל שליטה ע"י כוחות הטבע, וינושל מן ההשגחה הפרטית ח"ו, כי בני"י נקראים "בנים", ויקויים בהם בחינת "ראשימה עיני עלינו", שהקב"ה בכבודו ובעצמו שומרנו מתחת צל כנפיו, למען נכיר גדולתו יתברך יותר מכל העמים, ונזכה ליום שנאמר בו "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

כולם מתחפשים ומחייכים, מעניין אם כולם יודעים?! פורים!

השנים חולפות, התחפושות מתחדשות, כולם מצפים למשלוחי המנות, איזה כף, איזה נפלא, החג הכי מיוחד בשנה... אדם יוצא בחג הפורים מהבית רואה את הרחובות מלאים בתחפושות, את הפנים המאירות, ילדים צוחקים, ההורים שמחים, וכל הסובבים מחייכים...

מיד ניגש לאדם הראשון שפוגש ושואלו מדוע הינך כל כך שמח מה מיוחד ביום הזה?

משיבו הלה בפנים תמוהות מה??? אתה לא יודע איזה יום היום??? היום חג הפורים היום שאליו כולם מצפים!!! המשיך האדם לשאול: אכן כן הנני יודע איזה יום היום, שאלתי היא מה מיוחד בו?

וקהל הלה לספר את כל אשר אירע ואת כל סיפור המגילה ולסיכום הדברים אמר לו את תימצות השמחה "ונהפוך הוא אשר ישלחו היהודים המה בשונאיהם" כיון שניצחנו ובסופו של דבר המן הוא זה שנתלה לכן כולנו שמחים שניצלנו מן האויבים...

וכי זה החג היחיד שבו ניצחנו את אויבנו הרי גם בחנוכה הנס היה לא פחות גדול ואולי יותר מפורים ומדוע בחג החנוכה מדליקים נרות בפתחים ומסובבים סביבונים ואילו בחג הפורים שמחים וצוחקים עד כדי כך שכתוב בהלכה שגם משתכרים? חזר ושאל.

וכך עבר ושאל עוד אדם ועוד אדם ולכולם אותם מילים ואותם טעמים...

עד שהחליט שהוא בעצמו הולך ובודק מה מסתתר וטמון ביום שכולם צוהלים.

נכנס לביהמ"ד, הגיע לספרייה והושיט ידו לספר התודעה, והנה אורו עיניו תשובות לכל השאלות אשר היו בחייו... מצא טעמים מדוע מתחפשים, מצא טעמים מדוע משתכרים, וגם מצא תשובה לשאלתו הגדולה... והנה לכם התשובה: פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לר' עקיבא שהיה מקהיל קהילות רבים ועוסק בתורה, אמר לו: עקיבא, אי אתה מתירא מפני מלכות? אמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה? לשועל שהיה מהלך על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם, אמר להם: רצונכם שתעלו ליבשה ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם? אמרו לו: אתה הוא שאומרים עליך פיקח שבחיות? לא פקח אתה אלא טפש אתה, ומה במקום חיותינו אנו מתיראים במקום מיתנתו על אחת כמה וכמה!

אף אנחנו אמר ר' עקיבא עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה "כי הוא חייד וארך ימים" כך, אם אנו הולכים ובטלים ממנה על אחת כמה וכמה!

הא למדנו שעיקר תוקפם של ישראל וכל מקור שמחתם ממים של תורה הם, וידועה הגמ' בשבת (פ"ח) שדורשת על הפס' "קיימו וקיבלו היהודים" (אסתר ט, כז) קיימו היהודים מה שקיבלו כבר כלומר חזרו וקיבלו עליהם את התורה בימי מרדכי ואסתר פעם שנייה ברצון ובאהבה.

א"כ נמצאנו למדים שבחג הפורים קיבלנו את התענוג הכי גדול בעולם האוצר אשר בו טמונים כוחות נפלאים... אז איך אפשר לצאת ביום כזה ולא לראות את כולם מתחפשים, מאירים, מחייכים וצוחקים?!

על כן אומר הח"ח יראה האדם להתזיק במצווה זו ולא להרפות ממנה... ישמע חכם ויוסף לקח.

מהלכות פורים - מקרא מגילה

חייב אדם לקרא המגילה בלילה ולחזור ולשנותה ביום. ואם נאנס ולא קרא בלילה אין לה תשלומין ביום (שוש"ע תרפ"א). ומצוה מן המובחר לקרוא ברוב עם משום פרסומי ניסא.

הכל חייבים בקריאתה אנשים נשים וגרים. ונשים שאינן יכולות לבא לבית הכנסת צריכות לשמוע את המגילה מפי אדם הבקי בקריאתה בביתם. וצריך הקורא לנשים לברך להן ברכות המגילה כמו שמברכים להוציא האנשים, אומנם הברכות שלאחר הקריאה אין מברכים אלא בציבור דהיינו כשיש עשרה וגם נשים מצטרפות למניין זה. מחנכים את הקטנים למקרא מגילה, אבל קטנים שלא הגיעו לחינוך אין להביאם לבית הכנסת כיון שמבלבלים דעת השומעים.

השומע קריאת המגילה במקום שיש רקמקול המסייע לקורא, אם נמצא במקום שיכול לשמוע גם ללא הרמקול יצא ידי חובה אך אם שומע רק מהרמקול באופן שאם ינטל הרמקול לא ישמע כלל, לא יצא ידי חובתו.

מי שיש בידו מגילה כשרה וקוראה יחד עם השליח ציבור, רשאי גם לברך בעצמו בלחש עם השליח ציבור. ומכל מקום עדיף לשמוע הברכות והקריאה עצמה מהשליח ציבור מכיון שהקורא לעצמו עלול לבא לידי תקלות ומכשלות - שאם יקרא בקול יבלבל דעת חבריו הסמוכים לו ואם יקרא בלחש הרי שיוצא ידי חובה רק בדיעבד ועוד יש מכשלות מצד דקדוק הקריאה וכדו' ועל כן טוב יותר שישמע מהש"ץ ובדרך כלל ימנע ממכשלות אלו.

צריך לדקדק בקריאת המגילה שלא ידלג אף תיבה כיון שרבו הפוסקים שאם חיסר אפי' תיבה אחת, לא יצא ידי חובתו. ועל כן ישתדל הקורא לבטא הייטב כל מילה כדי שכל הציבור ישמעו ויצאו ידי חובתם. וכן אם הרעישו התינוקות באמירת המן וכדו' ולא שמעו הציבור איזו תיבה, צריך הש"ץ להמתין עד שיעבור הרעש ולחזור על התיבה ההיא כדי להוציא מי שלא שמעה כראוי.

הטוב והנכון שכל אדם יחזיק בידו מגילה כשרה, כדי שאם לא ישמע איזו תיבה מהש"ץ יוכל לקרותה בעצמו ממגילה כשירה. ואם אין ידו משגת, יקח בידו מגילה שאינה כשרה כדי שלכל הפחות יוכל לאומרה מתוך הכתב שלפניו, אמנם יזהר שלא יקראנה בקול עם הש"ץ אלא ישמע מהש"ץ בשתיקה ויצא יד"ח.

אין מדקדקין בטעויות של מקרא מגילה, שאם קרא יהודיים במקום יהודים או להפך יצא, שהכל עניין אחד. אבל אם קרא באופן שמשנה את המשמעות כגון שקרא ומרדכי יושב במקום יושב, והמן נפל במקום נוףל וכדומה לא יצא. וצריך לחזור למקום שטעה.

אסור לדבר בקריאת המגילה עד לאחר הברכה האחרונה. ואם עבר ודיבר בעוד שהקורא ממשיך בקריאתו, לא יצא וצריך לחזור ולקראת מאותו פסוק והלאה.

מטבע

"מחצית השקל בשקל הקודש" (שמות ל, יג)

כל מטבעות הכסף נעשית בצורה עיגולית.
בו יש רמז לאדם שיש בידו ממון רב ובמיוחד כאשר
הוא עשיר גדול. ובאותה מידה גם לעני שמצויות
בידו פרוטות אחדות. שכל מה שהאדם רוכש אינו
נצחי לעולם בידו ויכול להשתנות ברגע אחד מעשיר
לעני וכן מעני לעשיר, כי עולם הזה הוא כמו גלגל
הסובב בעיגול. ובלשון המדרש (שמו"ר לא, א) על הפסוק
(תהילים ע"ח): "כי אלקים שופט זה ישפיל וזה ירים"
לא מי שהוא עשיר היום עשיר למחר ולא מי שהוא
עני היום עני למחר, אלא לזה מוריד ולזה מעלה.
כי שתיהן מהנהגותיו של הקב"ה, לנסות את
העשיר במילוי תפקידו לתת צדקה לעניים. והעני
מתנסה בכך שמקבל עליו גזירת הבורא להיות נצרך
לבריות. ואם עומד העשיר בנסיגו ועושה צדקות
אוכל ממונו בעולם הזה והקרוץ קיימת לו לעולם הבא
והקב"ה מצילו מדין גיהנום. שנאמר (תהילים מא, ב):
"אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטוהו ה'". ואם
עמד עני בנסיגו ואינו מבעט ביסוריה הרי הוא נוטל
כפליים לעתיד לבוא שנאמר (שם י"ח, כ): "כי אתה עם
עני תושיע" והדוגמא לכך מאיוב שנתייטר בעולם
הזה ושילם לו הקב"ה כפליים שנאמר (איוב מב, י):
"ויוסף ה' את כל אשר לאיוב למשנה". (עפ"י אלפי
ישראל – הדומם כת"י)

העלון מוקדש לע"נ
מרת חסיבה בת מטעודה בן אבנר ע"ה * יהודית בת
סאלם ע"ה * צירל בת חוה ע"ה * מרים בת אברהם
ע"ה * ציניה בת נעמה ע"ה * שרה בת אסתר ע"ה
נעמה בת נעמה ע"ה * יואה בת סנדה ע"ה *
מרים בת שלום ע"ה * מוז בת פרח ע"ה * אדוויו
בת מוז ע"ה * ולו בת יעיש ע"ה * הלן בת סול
ע"ה * ליוט בת פרנקה ע"ה * ברטה בת סביחה ע"ה
* המנוח בצלאל בן רחל ז"ל * חיים וקטור בן רחל
ז"ל * שמעון בן מיליה ז"ל * משה בן חלימה ז"ל *
הרב עובדיה בן יעקב ז"ל * שלמה בן מרים ז"ל *
יחזקאל בן ג'ולייט ז"ל * מרת שושנה שטעה בת סנדה
ע"ה * רחל חיה בת שרה ע"ה * ציפורה בת רחל
ע"ה * עפרה בת אילנה ע"ה * רחל בת ג'דיה ע"ה *
ת.נ.צ.ב.ה.

רבי צדקה חוצין זצ"ל

חכם צדקה חוצין השני ע"ה, היה דור ששי לחכם צדקה חוצין הראשון. הרב היה מחכמי עירק ומגדולי
המקובלים בדורו לפני כשבעים שנה. הוא נולד בבגדד בשנת התרל"ו. למד בצעירותו במדרש "בית זילכה".
רבו המובהק היה רבנו יוסף חיים ע"ה.

עד מהרה הוכר כוחו והוא נמנה בין חכמי בגדד ואף היה חתום על הסכמה אחת יחד עם רבנו יוסף חיים
ע"ה בנוגע לגדירת פרוטות. כל פעולותיו היו שלא על מנת לקבל פרס, כי נזהר כל ימיו לא להנות מכתרה של
תורה, ולא היה מוכן לקבל תמיכה מאף אדם גם לא מהישיבה. לשם כך, פתח בית מסחר לספרי תורה והיה
עוסק בו רק ב"בין הזמנים". כל שאר זמנו הקדיש לתורה, והיה בא לישיבה תמידית כסדרו. לבסוף קבל
ירוששה שהספיקה לו למחיתו. הוא עזב את מסחרו והתמסר כל כולו לתורה. רבנו מל אלפי ילדים והכל על
מנת שלא לקבל פרס. כשהיה רואה שאבי הבן היה עני, היה עוזר לו מכספו.

הרביץ תורה לרבים. בין השאר יסד תלמוד תורה בו התחנכו למעלה מארבעת אלפי ילדים על טהרת
הקודש. אנשי ה"ועד הגשמי" בקהילה, ביקשו להכניס לימודי חול לתכנית הלימודים וחשבו שהרבים לא
יתנגדו כי הם נתמכים על ידם. אולם רבנו עמד בפרץ והתנגד להם נחרצות. הוא ארגן הפגנות מחאה, עצרות
תפילה, וגזר תעניות עם קריאת קינות של תשעה באב, עד שהופרה צעתם וידו היתה על העליונה.

מידי ערב היה אוסף בעלי בתים שאין תורתם אומנותם ולומד עימם שיעורי תורה. אחר פטירתו של מאור
הגולה רבנו יוסף חיים ע"ה, הפך ביתו של רבנו להיות מרכז לכל ההכרעות הרוחניות של גולת בבל.

בשנת התרס"ד עלה רבנו לארץ ישראל יחד עם עמיתיו חכם יחזקאל עזרא רחמים (בעל "עצי היער"
ואחיו הגדול של הרשון לציון) יצחק סנים ע"ה) וחכם יעקב חיים סופר (בעל כף החיים). אחר
השתטחות על קברי הצדיקים במשך כחודש ימים, חזר לארצו.

בשנת התרפ"ד עלה סופית לארץ וקבע את מושבו בירושלים. מיד בבואו הוכתר כראש רבני העדה הלבבית
ונעשה אחד ממעצבי הדמות הרוחנית של עדות המזרח, וגם גדולי תורה אשכנזים שיחרו לפתחו.

בשנת התרפ"ט הקים רבנו מכספו את בית הכנסת "שמש צדקה" עוד לפני שרכש לעצמו דירה. קבע בו
סדרים מיוחדים: תפילת שחרית כותיקין (כך נהג כל ימיו מיום עמדו על דעתו), שליחי הצבור נבחרו
בקפידה ע"י רבנו אחר שהוכיחו את חסידותם ואת דקדוק לשונם.

בעלי בתים היו באים בכל ערב לשמוע תורה מפי רבנו במשך מספר שעות, ושלוש פעמים בשבוע למדו עד
חצות וערכו תקון חצות ברוב עם (חכם יעקב מוצפי המשיך זאת אחר פטירת רבנו). מאות בעלי בתים
התחנכו שם וע"י כך זכו לגדל את בניהם לתורה. כמה מהם זכו לבנים גדולי תורה.

רבנו נודע כחסיד מופלג וקנאי למען טהרת מחנה ישראל, קדושת התורה וקיום מצוותיה. היה מדקדק בכל
מצוה ולא חסך שום מאמץ או ממון כדי לעשותה בהידור. הוא אכל רק ממה שבשלו בביתו ורק מבשר
ששחט בעצמו.

גינה היתה לו בבית הכנסת שלו, בה נהג לזרוע חטים עבור מצה שמורה. הוא ברחן אחת לאחת לאחר
הפרשת תרומות ומעשרות כדון, טחן אותן בריחיים של יד ואפה בידו בטורח רב ובשמחה רבה.

חיבתו מקיץ נרדמים ובו דברי מוסר לקראת ראש השנה התש"ג - התש"ד (הוא פרסםם שלא
כמנהגו לפי שהדברים נסכו על פרעות השואה).

נפטר בר"ח אדר התשכ"א בן 85 שנים ומנוחתו כבוד בבית החיים "סנהדריה" בירושלים.

העלון מוקדש לרפואת דוד בן עיזיה הי"ו
ברוך בן חנה ויצחק בן אבנר הי"ו

מהנעשה במסדרותינו

❖ ידועה חשיבותה של תנינת מעות זכר
למחצית השקל לעמלי תורה. המעוניינים
לזכות במצוה יקרה זו ולהחזיק בעשרות
אברכים ת"ח הלומדים במסודותינו מתבקשים
לפנות להנהלת הכולל בטל' 08-9452903. כמו
כן ניתן לתרום את דמי המתנות לאיבונים
בעבור האברכים. המעות ימסרו בו ביום עם כל
ההידורים. לפרטים ניתן לפנות בטל' הנ"ל.
❖ בתחילת החודש סיימו בכולל "שערים
המצויינים" הלכות שהייה והטמנה ונבחנו עליהם
בהצלחה רבה. לרגל הסיום נערכה סעודת ר"ח
מיוחדת בהשתתפות ראש הכולל שליט"א ור"כ
רבני תורה הגר"א לימואי שליט"א שנשא
מדברותיו בענין מסירות הנפש של אברכי דורנו.
כמו בכך בכולל "שערי בינה" בראשות הגר"א
יששכר שליט"א סיימו הלכות מליחה והחלו
בלימודי הל' בשר בחלב. הכולל נוחל הצלחה
מרובה ומפיץ את אור התורה בקרית עקרון.

ידיעת פי שלום אהליך

הרב יוסף אגרי שליט"א

ידיעת הבעיה חצי פתרון

אין שני אנשים בעולם שחושבים אותו דבר אפילו על אותו ענין בדיק. כדי להמחיש את הדבר נביא בקצרה
את משפט שלמה.

שתי נשים הבאות מאותו רקע חברתי נורא ואיום טוענות לפני המלך שלמה טענות שנראות זהות לחלוטין
(מלכים א ג) "ותאמר האשה האחרת לא כי בני החי ובנך המת וזאת אומרת לא כי בנך המת ובני החי
ותדברנה לפני המלך". לשלמה המלך בחכמתו לא היתה בעיה לזהות את נקודת המבט של כל אחת מהם ולכן
הוא פסק למי הבן החי. אך החכמים ששהו סביבו שאלו הוכחה לפסק דינו. לכן היה צריך את החרב כדי לתת
אות ברור לפסק דינו. אך הוא לא היה זקוק לחרב הוא ידע את המציאות כבר קודם.

ההבדל בגישת הנשים למציאות נתגלה ע"י הקדמת הדבר החשוב לכל אחת מהן. לאשה אחת היה חשוב
שבנה חי לכן הקדימה הגם שלא במודע "בנך המת"...

המסקנה ממשפט שלמה היא: א. שההסתכלות של כל אדם הגם שתהא הזהה ביותר שונה מאדם לאדם בתלות
מה שעבר בימי חייו. ב. מהתבוננות נבונה בצורת הדיבור של האדם ניתן לזהות איך הוא מסתכל על המציאות.
על אחת כמה וכמה כאשר מדובר באנשים שהרקע שלהם שונה, כמו אב ובן, איש ואישה, רב ותלמיד, וכיוצא
בזה.

דוגמא שממחישה את הנ"ל, זוג צעיר עובר ליד חלון ראווה... עומדים לרגע של אמת... על מה לדעתכם
חושבת האשה? כמוכן צבע ויופי... ומה האיש? חוזק הבד, המחיר וכו'.

שני אנשים מסתכלים באותו דבר וכל אחד רואה משהו אחר.

כתובת המערכת: רח' מרגולין 12, רחובות הטל' 08-9452903. פקס: 08-9452903. דוא"ל: salami1@bezeqint.net

שאלות לבית ההוראה: הרהג אמןון לימואי שליט"א - 052-7656488 הרהג אביחי יששכר שליט"א - 050-4130321

מפעילויות ביהמ"ד: כוללים לאברכים מצויינים • בימד להוראה לרבנות • כולל ערב • כולל הדף היומי • הנצחה לענ הנפטרים.
תרומות בעבור מצות החזקת התורה וכן להקדשות והנצחות בעלון ניתן להפקיד בבנק הדואר ח-ן 8795528 דרכי תורה